

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní
JUDr. Martinou Radkovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **T. D.**
bytem J. 1368/28, X Š.
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, 779 11 Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2017, č. j. KUOK 79037/2017, ve věci
přestupků,

takto:

I. Rozhodnutí Městského úřadu Šternberk ze dne 20. 4. 2017, č. j. MEST 58060/2017,
a rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 2. 8. 2017, č. j. KUOK
79037/2017, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 11 228 Kč do 30
dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jaroslava Topola, advokáta se sídlem
Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4.

Odůvodnění:

1. Žalobce napadl žalobou rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 8. 2017, č. j. KUOK 79037/2017,
kterým žalovaný zamítl odvolání a potvrdil rozhodnutí Městského úřadu Šternberk
(dále jen „městský úřad“) ze dne 20. 4. 2017, č. j. MEST 58060/2017.

2. Tímto rozhodnutím městský úřad uznal žalobce vinným ze spáchání přestupků (dříve správních deliktů) podle § 10 odst. 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění účinném do 30. 6. 2017.
3. Přestupků se žalobce dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla registrační značky X v rozporu s § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem, protože dne 3. 10. 2016 v 17.43 h nezjištěný řidič v obci Šternberk na ulici Jívavská, směr centrum, detektor 1, porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h. Tomuto vozidlu byla naměřena prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy rychlost jízdy 66 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h byla nejnižší rychlost jízdy vozidla 63 km/h, což je o 13 km/h více, než je nejvyšší dovolená rychlost.
4. Dne 12. 11. 2016 v 21.21 h nezjištěný řidič v obci Šternberk na ulici Olomoucká, směr centrum, detektor 1, porušil § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci 50 km/h. Tomuto vozidlu byla v tomto případě naměřena prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy rychlost jízdy 64 km/h. Při zvážení možné odchylky měřicího zařízení ± 3 km/h byla nejnižší rychlost jízdy vozidla 61 km/h, což je o 11 km/h více, než je nejvyšší dovolená rychlost.
5. Popsanými jednáními se nezjištěný řidič dopustil přestupků podle § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4 zákona o silničním provozu. Žalobci městský úřad uložil pokutu 1 800 Kč.
6. Žalobce v **žalobě** namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů, nezákonnou absenci společného řízení, vady výroku, protiústavnost § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a to, že znakem přestupku nepodnikající fyzické osoby bylo i zavinění.
7. Žalobce namítal, že správní orgány se měly zabývat tím, zda rychloměr byl automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy a zda o něm městská policie zveřejnila informace podle § 24b odst. 2 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku; dále tím, zda byl měřený úsek osazen dopravními značkami IP 31a a IP 31b; tím, zda nešlo o skryté měření rychlosti - *a contrario* pravomoc policie podle § 158d zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění účinném ke dni spáchání přestupku; zda přestupek byl spáchán v obci a zda toto bylo prokázáno; zda šlo o zastavěné území; zda byl rychlostní limit nastaven smyslně a zda nešlo o generování zisku na uložených pokutách a nešlo o jednání *ultra vires*; zda měření proběhlo podle § 79a zákona o silničním provozu a úsek byl schválen Policií ČR; zda je fotografie dostatečným podkladem pro rozhodnutí; zda přestupek měl za následek dopravní nehodu; zda byla naplněna materiální stránka přestupku, zda byla tato úvaha odůvodněna a zda byl odůvodněn odečet odchylky.
8. Žalobce namítal, že stejných deliktů se dopustil ve dnech 22. 8. 2016, 3. 10. 2016, 6. 10. 2016 a 12. 11. 2016, proto mělo být provedeno společné řízení a užitá absorpční zásada a nedošlo by k násobení pokuty a náhrady nákladů správního řízení.

9. Vady výroku žalobce spatřoval v tom, že výrok rozhodnutí městského úřadu neobsahoval všechna ustanovení, podle kterých rozhodoval, zejména § 125e odst. 2, § 125f odst. 2 písm. b) a c) zákona o silničním provozu, dále typ rychloměru, a naopak městský úřad nebyl oprávněn konstatovat, že došlo ke spáchání přestupku.
10. Protiústavnost § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu spatřoval žalobce v konstrukci objektivní odpovědnosti a přenášení odpovědnosti z pachatele přestupku na provozovatele vozidla.
11. Žalovaný ve **vyjádření k žalobě** vysvětlil, že skutečnost, že ve věci šlo o automatizovaný prostředek bez obsluhy, je zjevná ze správního spisu a nebylo ji třeba zvlášť odůvodňovat. Předmětem dokazování bylo porušení pravidel silničního provozu. Stěží lze dojít k jinému závěru, protože měřicí zařízení bylo pevně zabudováno a pracuje v automatizovaném režimu. Nedůvodná je námitka absence společného řízení, neboť žalovaný neměl k dispozici spisy v jiných řízeních a žalobce vznáší tuto námitku až v žalobě. Ve výrocih správních orgánů jsou uvedena ustanovení, podle kterých byla pokuta uložena. Protiústavnost § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu Nejvyšší správní soud neshledal. V dané věci šlo o objektivní odpovědnost.
12. Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci **přezkoumal** napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále „s. ř. s.“), a při přezkoumání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.), tedy ke dni 2. 8. 2017.
13. Ze **správního spisu** soud zjistil spáchání přestupků tak, jak je uvedeno v úvodu odůvodnění tohoto rozsudku. Měření rychlosti město provedlo rychloměrem, který mělo v pronájmu od M&T s. r. o.
14. Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

I. Nezákonnost měření

15. Podle § 79a zákona o silničním provozu je *za účelem zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích policie a obecní policie oprávněna měřit rychlost vozidel. Obecní policie tuto činnost vykonává výhradně na místech určených policií, přitom postupuje v součinnosti s policií.*
16. V právní otázce zákonnosti dokazování v případech, kdy měření rychlosti město Šternberk provádělo na základě smlouvy o pronájmu rychloměru, uzavřené mezi městem a M&T s. r. o., se vyjádřil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 30. 5. 2018, č. j. 10 As 107/2018-36, a uvedl, že instalaci a nastavení stacionárních měřicích zařízení, jakož i údržbu software a hardware těchto zařízení, které jinak užívá obecní policie, mohou provádět třetí osoby. Není však přípustné, aby takováto třetí osoba měla jakýkoliv hmotný zájem na výsledcích měření stacionárního zařízení (§ 79a zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu).
17. V daném případě zájem pronajímatelky na výsledcích měření vyplýval z toho, že kromě částky 99 100 Kč za měsíční nájem zařízení jí podle smlouvy náleželo 65 Kč za každý zaznamenaný přestupek. Podle informace ze dne 19. 3. 2018 poskytnuté podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném ke dni poskytnutí informace, městem advokátu žalobce ve věci posuzované Nejvyšším správním soudem,

činily částky uhrazené městem soukromé pronajímatelce miliony Kč ročně (přesná citace např. v rozsudku zdejšího soudu sp. zn. 72 A 32/2017).

18. Měření tak proběhlo nezákonným způsobem, protože vzbuzovalo důvodné pochybnosti o objektivitě celého přestupkového procesu a zákonnosti získaných důkazů. Skutkový stav je však třeba zjistit tak, aby o něm důvodné pochybnosti nebyly (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění účinném ke dni spáchání přestupku).
19. Podle § 51 odst. 1 věty první správního řádu *k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy.*
20. V daném případě však záznam z rychloměru byl proveden nezákonným způsobem (v rozporu s § 79a zákona o silničním provozu a § 3 správního řádu a zásadou legality).
21. Nejvyšší správní soud v odkazované věci zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí městského úřadu. Z tohoto zrušujícího výroku a odůvodnění citovaného rozsudku se podává, že Nejvyšší správní soud shledal absolutní procesní neúčinnost důkazu – měření rychlosti zjištěné ze záznamu z rychloměru. A jiný důkaz o překročení nejvyšší dovolené rychlosti zde nebyl.
22. Stejně je tomu tak i v posuzovaném případě. Proto zdejší soud posoudil klíčový a jediný důkaz o přestupku jako nezákonný a obě napadená rozhodnutí rovněž zrušil a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

II. Nemožnost koncentrace

23. Protože jediný důkaz usvědčující žalobce ze spáchání přestupku byl získán nezákonně, soud k této vadě přihlédl z úřední povinnosti, nad rámec uplatněných žalobních námitek tak, aby nedošlo k odepření spravedlnosti a porušení práva na spravedlivý proces, neboť ponecháním účinnosti napadených rozhodnutí by došlo k neakceptovatelnému zásahu do základních práv a svobod žalobce a důraz na lpění na zásadě dispoziční a koncentrace by byl v příkrém rozporu s principy spravedlnosti, šlo by o formalistické rozhodnutí a porušení zásady rovnosti s těmi, jejichž shodné případy byly posouzeny jinak (rozhodnutí o uznání viny a uložení pokut byla zrušena). Pokud stát jednotlivce trestá, měly by být splněny zákonné podmínky.
24. Vada byla podle soudu natolik závažná, že spadala do okruhu výjimek ze zásady dispoziční a koncentrace podle § 75 odst. 1, § 71 a § 72 s. ř. s. Těmito výjimkami jsou zejména skutečnosti významné z hlediska hmotného práva, např. absolutně neplatné právní úkony, prekluze, nerespektování zásady *ne bis in idem* ve správním trestání, užití neúčinné právní normy apod.
25. Závěr soudu v dané věci je v souladu s právními názory vyslovenými např. v nálezech Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2009, sp. zn. I. ÚS 815/07 a související, ze dne 12. 1. 2016, sp. zn. II. ÚS 2732/15, a rozsudcích Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, ze dne 10. 2. 2016, č. j. 6 Afs 15/2015-31; dále srov. další judikaturu citovanou v článku Karla Šimky: Dispoziční a koncentrační zásada ve správním soudnictví v testu ústavnosti, ze dne 21. 4. 2016, www.epravo.cz).

26. Za dané situace soud neprováděl další dokazování a shledává rovněž jako nadbytečné vyjadřovat se k dalším námitkám žalobce, protože by to na závěru soudu ve věci o zákonnosti provedeného měření již nemohlo nic změnit. Správní rozhodnutí byla vystavěna na vadném skutkovém zjištění – nezákonně získaném důkazu.
27. Správní orgány obou stupňů posoudily spornou právní otázku nesprávně a soud obě napadená rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný shora podaným právním výkladem podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán.
28. Úspěšnému žalobci v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. soud přiznal odměnu za zastupování, spočívající v odměně za dva úkony právní služby podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném ke dni vydání rozsudku, za převzetí věci a podání žaloby (repliky soud nevyžadoval a nebyly účelné, nevnesly do věci nic nového), tj. 2 x 3 100 Kč. Ke každému úkonu přiznal soud paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč, tj. celkem 600 Kč. Protože je advokát plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k celkové částce náhrady nákladů soudního řízení (mimo soudní poplatek) 6 800 Kč DPH v sazbě 21 %, tj. 1 428 Kč. Náhrada uhrazeného soudního poplatku činí 3 000 Kč. Celková částka nákladů řízení činí 11 228 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně ve lhůtě do dvou týdnů po jeho doručení.

Olomouc 29. ledna 2019

JUDr. Martina Radkova, Ph.D. v. r.
samosoudkyně